

Beszámoló

a Belső Ellenőrök Magyarországi Közhasznú Szervezetének 2008. évi tevékenységéről

A Belső Ellenőrök Magyarországi Közhasznú Szervezetének (BEMSZ) legfőbb célkitűzése a hazai belső ellenőrzés nemzetközi sztenderdek szerinti működésének előmozdítása, a legjobb nemzetközi gyakorlatok megismertetése, közzététele, valamint a belső ellenőrök képzése és továbbképzése. Mindezek érdekében – a Belső Ellenőrök Világszervezetének (IIA Global) magyar tagozataként – 2008. évben is aktív tevékenységet folytatott, amelyről az Elnökség az alábbiak szerint számol be.

Közhasznú tevékenységeink közül mindenekelőtt a két nagyobb szabású szakmai rendezvényünket említjük meg.

- A május 28-ai szakkonferencián „Korszerű megoldások a belső ellenőrzésben” cím alatt különböző módszertanok és hatékony eljárások kerültek bemutatásra.
- Közép-Európai Együtműködésünk keretében szeptemberben immár harmadik alkalommal szervezetünk nemzetközi konferenciát, Pozsony és Prága után ezúttal Budapesten. „Az ellenőrzés sokszínűsége” című kétnapos konferenciát követően először hirdettük meg workshop lehetőségét is. A 19 országból érkezett 260 résztvevő plenáris előadásokon és szekciósüléseken hallgathatott szakmai előadásokat hazai és külföldi előadóktól. A harmadik napon három témakörben voltak workshopok, szintén magas részvétellel.

A rendezvényen a nyitóelőadást az Állami Számvevőszék elnöke tartotta, a külföldi előadók között pedig olyan rangos személyiségeket is köszönthettünk, mint a Világszervezet (IIA) elnöke és az Európai Szervezet (ECIIA) korábbi elnöke. Nemzetközi konferenciánkat a Big4 mellett több cég is támogatta, szakmai fővédnöke Budapest Corvinus Egyetem volt.

A közhasznú tevékenységeink sorában továbbra is kiemelt fontosságot kapnak alapozó és továbbképző tanfolyamaink. BEMSZ Elnöksége által kidolgozott 4 modulós alapozó belső ellenőr képzésben már közel 500 fő vett részt, akik a sikeres vizsgát követően a BEMSZ által regisztrált oklevelet kaptak. Folytattuk a továbbképzés céljából kifejlesztett 3 napos tanfolyamokat is a vállalati, az önkormányzati és a pénzügyi szektorban dolgozó kollégáink számára.

A belső ellenőrök számára a legmagasabb szintű nemzetközi szakmai oklevelet adó CIA (Certified Internal Auditor) vizsgáztatás rendje 2008-tól megváltozott, az IIA által létrehozott átfogó informatikai rendszerben történő közvetlen bejelentkezés után a szerződött informatikai partner hivatalos helyiségében van lehetőség a vizsgák letételére. A BEMSZ és a Világszervezet megállapodásának köszönhetően a jelöltek számára továbbra is rendelkezésre áll a vizsgakérdések magyarra fordítása. Öröndetes, hogy a magyar okleveles kollégák száma az új rendszerben is folyamatosan növekszik, jelenleg már 64 fő szerezte meg ezt a négyfordulós vizsgakövetelményhez kötött, nemzetközileg mindenütt elismert, rangos oklevelet.

A CIA oklevél megszerzésének megkönnyítésére továbbra is indítottunk vizsga felkészítő tréningeket. Az oktatók elméleti előadások mellett a korábbi évek vizsgafeladatainak részletekbe menő feldolgozásával segítenek abban, hogy a résztvevők elsajátítsák a sikeres vizs-

gákhoz szükséges készségeket, gyakorlatot. A tanfolyamokat magyar és angol nyelven kínáljuk.

Mint ismeretes, 2006. évtől a BEMSZ közbenjárására a CIA képesítés megszerzéséhez szükséges vizsgák közül a könyvvizsgálók felmentés kapnak a 4. modul letétele alól, az elmúlt évben is többen éltek ezzel a lehetőséggel.

Az oklevelek érvényességének fenntartásához szükséges kreditpontok biztosításához a BEMSZ szakmai programjain résztvevő kollégák részére igazolást adtunk ki. A Magyar Könyvvizsgáló Kamarával fennálló szakmai együttműködésnek köszönhetően a könyvvizsgálóknak is igazoljuk a részvételért járó, Kamara által meghatározott számú kreditpontot.

2008. október 6-8. között a Világszervezet által delegált amerikai tréner vezetésével nemzetközi minőségfelmérő (QAR) képzést rendeztünk, amelyen a külföldi résztvevők mellett több magyar kolléga is megszerezte az IIA minőségfelmérő oklevelét. 2008. decemberében az IIA QAR kézikönyv legfontosabb részeinek magyar fordítása elkészült, ezek lektorálása folyamatban van. Az IIA normák által meghatározott minőségi követelmények támogatására QAR oklevéllel rendelkező tagjaink bevonásával 2009. évtől kezdődően a hazai cégek, intézmények belső ellenőrzési szervezetei számára magyarra adaptált külső minőségfelmérő vizsgálatokat kívánunk felajánlani.

A konferenciáinkról, képzéseinkről, tanfolyamainkról és egyéb rendezvényeinkről szóló tájékoztató megtalálható a BEMSZ (www.iaa.hu), illetve a rendezvényeket lebonyolító ETK zRt. (www.etk-rt.hu) weboldalán.

A BEMSZ védnökségével 2007. május 31-én megalakult Kistérségi Társulások B.A.Z. megyei Belső Ellenőri Klubja (Szikszó) folytatta tevékenységét, szervezi és elősegíti a terület szakembereinek rendszeres tájékoztatását, a legjobb szakmai gyakorlatok megismerésének lehetőségét. A Klub tagjainak BEMSZ-be történő belépésével javítható lenne a szervezet munkájának hatékonysága.

2008. novemberében megtartotta alakuló összejövetelét a BEMSZ által kezdeményezett CIA oklevelesek klubja, melynek vezetője az Elnökség CIA okleveles tagja. A CIA-klub évente 3-4 találkozót tervez, ahol egy felvezető szakmai előadást követően szakmai beszélgetést folytatnak a résztvevők.

A BEMSZ elnöke kapcsolatfelvételt kezdeményezett a Felsőoktatási Belső Ellenőrök Egyesületével. Az ezen a területen dolgozó kollégák BEMSZ tagságával növelhető lenne a közszféra jelenléte és a részükre nyújtható szakmai támogatás.

A BEMSZ a különböző szektorok sajátosságainak lefedésére 5 szakmai szekciót működtet (önkormányzati, ipari-kereskedelmi-szolgáltatási, informatikai, pénzügyi, államháztartási). A 2008. évi főbb szekció szintű tevékenységeket az alábbiakban foglaljuk össze.

Az Ipari-kereskedelmi-szolgáltatási szekcióban 2008. évben tovább folytatódtak a Szekcióban tevékenykedő vállalatok belső ellenőrzési vezetőivel és munkatársaival a kétoldalú konzultációk és munkamegbeszélések. Ennek keretében átadásra kerültek a vállalati belső ellenőrzési tapasztalatok és munkamódszerek, valamint a használatos formanyomtatványok, a minőségbiztosítással kapcsolatos értékelő ívek és katalógusok. A szekció vezetője oktatóként részt vesz a belső ellenőrök alapozó képzésében, amelynek célja a különböző szakterületeken dolgozó belső ellenőrök gyakorlati munkájának segítése, továbbá eredményes vizsgájukat követően az un. szakértői lista bővítése. A szekció belső ellenőrei részére a „Belső ellenőrzés metodikája és gyakorlata” címmel beindult egy új három napos képzési rendszer. A szekcióvezető korábban megjelent „Vállalati internal audit a gyakor-

latban” című kézikönyve az oktatások és továbbképzések alkalmával továbbra is hasznos segédeszköznek bizonyult.

A Szekció 2008. évi tevékenységének egyik kiemelkedő tényezője volt a szeptemberi nemzetközi konferencián való aktív közreműködés, ahol az ipari szektorban elhangzott hazai és külföldi előadások megerősítették, hogy a vállalati belső ellenőrzés területén Magyarországon is kiemelkedő eredményeink vannak. A Szekció támogatta a Kistérségi Társulások Belső ellenőri klubjának működését azzal a céllal, hogy a jövőben további kistérségi társulásokat vonjunk be az egyesületi munkába. A BEMSZ közhasznú tevékenysége keretében a szekció vezetője képviselte az Egyesületet a Pénzügyminisztérium „Belső ellenőrök szakmai függetlenségét támogató albizottság” munkájában.

A **Pénzügyi szekció** 2008. évi tevékenységében a legsikeresebbnek a szeptemberi nemzetközi konferencián elhangzott pénzügyi szektor előadás-sorozat tekinthető. A prezentációk az ágazat lényeges szakmai területeit érintették. Az ellenőrzési szakma jeles képviselői, szakértői – külföldi és magyar előadók – a belső ellenőrzés helyzetelemzése mellett a jelen kihívásaira irányították a figyelmet. A konferenciát követő workshop keretében a Bazel II. szakmai követelményeiről, az új feladatokról a magyar pénzügyi felügyelet szakértői tartottak értékes előadásokat.

A szekció tagjai szakmai előadásokat tartottak a BEMSZ és mások által szervezett konferenciákon. A szakmai ismereteik, tapasztalataik átadásával támogatták a rendezvények sikerét. A szekcióvezető szervezésében 2008-ban is megrendezésre kerültek olyan szakmai találkozók, amelyeket térítésmentesen lehetett látogatni. A korábbi évek tradícióit követve történtek a pénzügyi belső ellenőri képzési programok. Ennek keretében az alapozó képzés pénzügyi ágazati modulját, valamint a három napos továbbképző tanfolyam részletes gyakorlati képzését a szekció tagjai tartották. A képzés program megújult és a szakmai anyagok egy része is frissítésre került. Az érdeklődés a képzés sikerét és eredményességét bizonyítja.

Az **Informatikai és minőségbiztosítási szekció** közreműködésével az Egyesületünkről szóló információkat web oldalunkon keresztül tettük közzé, ahol a tagok és az érdeklődők tájékoztatást kaphatnak az aktuális rendezvényekről, az egyesület működése kapcsán felmerült kérdésekről, az Elnökség munkájáról, illetve határozatairól, az aktuális IIA normákról, valamint a belső ellenőrzési munkát támogató informatikai megoldásokról. A Szekció 2008-ban is közreműködött a BEMSZ képzések informatikai témájú moduljának továbbfejlesztésében és oktatásában.

A Szekcióvezető véleményezést készített a COSO Bizottság által 2008. júniusában közzétett „Guidance on Monitoring Internal Control Systems” című vitaanyagról, amelyet a COSO Bizottság is közzétett honlapján (<http://www.coso.org/ExposureComments.htm>). A végleges COSO Monitoring útmutató 2009. február elején jelent meg (<http://www.coso.org/GuidanceonMonitoring.htm>).

Közhasznú tevékenységünk keretében honlapunkon COSO menüpont alatt közzétettük az 1992-es, a 2004-es és a 2006-os COSO publikációk vezetői összefoglalóinak magyar fordításait. A Szekció vezetőjének kezdeményezésére a Budapesti Gazdasági Főiskola vezetésével és a Memolux Kft. koordinációjával újabb, a COSO modellek alkalmazását támogató nemzetközi részvételű Leonardo da Vinci projekt indult 2008. októberében, amelynek első eredményei 2009. tavaszán kerülnek ismertetésre az IIA és más szakmai szervezetek rendezvényein. A magyar nyelvű képzés és nemzetközi vizsgáztatás feltételeiről a www.training.ia-manager.org on-line oktatási rendszerben lehet tájékozódni.

Az **Államháztartási szekció** 2008. évi tevékenységében a legkiemelkedőbb esemény a szeptemberi nemzetközi szakmai konferencián elhangzott előadás-sorozat volt. A közszféra szektorában megtartott prezentációk a szekció lényeges szakmai területeit érintették. Az

ellenőrzési szakma külföldi és magyar szakértői a belső ellenőrzés helyzetelemzése mellett a jövő feladatait is taglalták. Elemzésre került a belső ellenőrzés hazai és más tagállamokbeli helyzete, az uniós támogatások ellenőrzése, az ellenőrzési képzések rendszere, az audit bizottságok lehetséges szerepe, illetve az egyes ellenőrzési standardok közelítése.

A szekció hatékonyabb tevékenységét korlátozza alacsony létszáma, illetve egyes tagok jelenlegi külföldi tartózkodása. 2009-ben szükséges a létszám növelése, az aktivitás fokozása, több szakmai fórum megtartása, melyekre az előkészületek megkezdődtek.

Az **Önkormányzati szekció** 2008. évben a rendezvények szervezésére, valamint az oktatók népszerűsítésére koncentrált. A szeptemberi nemzetközi konferencia költségét csak kevesen tudták vállalni, de a tavaszi önkormányzati rendezvény telt ház előtt, sikeresen zajlott. Továbbra is népszerűek a BEMSZ oktatásai, a 4 napos alapozó képzésre, illetve a speciális gyakorlati oktatásra is nagy számmal iratkoztak be belső ellenőrök. A szakmai színvonal folyamatos emelkedését mutatja, hogy a vizsgaeredmények folyamatosan közelítik a más szektorban dolgozó kollégák eredményeit.

A Szekció nyomon követte a kistérségi társulások szikszói Belső ellenőri klubjának szervezését, a példa követésére felhívásokat továbbított a szakmában aktív további kistérségek felé.

A hazai belső ellenőri szakmát 2008-ban a BEMSZ elnöke képviselte a nemzetközi porondon. Részt vett az IIA szervezetek vezetőinek áprilisi világtalálkozóján a Costa Rica-i San Jose-ban, majd a San Francisco-ban rendezett júliusi nemzetközi konferencián, továbbá a közép-európai IIA vezetők moszkvai szakmai tanácskozásán. A megismert ismeretanyag és információ, a legjobb nemzetközi gyakorlatokkal kapcsolatos tudás, az aktuális információk beépülnek a hazai képzések, szakmai rendezvények tematikájába.

Az IIA által kibocsátott nemzetközi sztenderdek legutóbbi, 2009. január 1-jétől hatályos verziójának szakmailag hitelesített hivatalos magyar fordítását elkészítettük, december folyamán a Világszervezet illetékes szervezeténél regisztráltattuk. Az anyagok a BEMSZ honlapján bárki számára állandóan hozzáférhetők és letölthetők.

A BEMSZ taglétszáma 2008. végén 180 fő, ez enyhe emelkedést jelent az elmúlt évhez képest, még azzal együtt is, hogy az Elnökség 10 fő tagságát a többszöri felhívás ellenére fenntálló egy éven túli tagdíjtarozás miatt megszüntette. 2009. év elején több új belépő jelentkezett, ami az Egyesület iránti érdeklődés fokozódására utal. Mindemellett a széleskörű tapasztalat és tudásmegosztás szempontjából fontos, hogy szervezetünk a több mint 160 ezres tagságú Világszervezetnek is része.

Budapest, 2009. február 20.

Dr. Galambos Péter
elnök